

OHJEET MAKSUTTOMAN OPPILASKULJETUKSEN MYÖNTÄMISEEN JA JÄRJESTÄMISEEN

OPPILASKULJETUKSIA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Perusopetuslaki 21.8.1998/628 § 32 Koulumatkat

”Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitetusta varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. ([13.7.2018/542](#))

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. ([24.6.2010/642](#))

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitetulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä. ([13.7.2018/542](#))

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.”

Kunta ei järjestä kuljetuksia sen huoltajan luota, joka asuu muualla kuin lapsen väestörekisteriin merkitty vakituinen asuinpaikka on.

LAINSÄDÄÄNNÖN LISÄKSI RAUTALAMMIN KUNNASSA NOUDATETAAN SEURAAVIA OHJEITA

- 1) 0 – 2 luokkalaisille myönnetään maksuton oppilaskuljetus, kun koulumatka on yli kolme kilometriä.
  - 2) Taksien ja linja-autojen kuljetusreitit ajetaan pääteitä pitkin. Reitiltä poiketaan silloin, kun matkaa päätielle on **yli kolme kilometriä**.
  - 3) Koulumatkan vaarallisuuden arvioinnissa käytetään apuna Koulumatkan turvallisuuden arviointiohjetta Koululiitu-ohjelman avulla ja rasittavuuden osalta tarvitaan lääkärin / psykologin lausunto.
  - 4) Saattoavustuksen suuruus on virkaehtosopimuksen mukainen kilometrikorvaus (ei korotusta)
- Mikäli oppilaalle ei kuulu maksuton oppilaskuljetus yllä mainituilla kriteereillä ja reitillä kulkevassa autossa on tilaa, hakemuksesta voidaan myöntää kuljetus. Tällöin oppilaskuljetuksesta peritään sivistyslautakunnan vahvistama kuukausimaksu **30 €/kk**. Kunta laskuttaa maksun huoltajilta.
  - Jos oppilaalle annettu matkakortti häviää, korttia ei palauteta määräaikaan mennessä tai huolimattomuuden vuoksi rikkoontuu, huoltajilta peritään kortin hinnan mukainen korvaus.

LUKIOLAISTEN KULJETUKSET

Rautalammin lukiossa oppivelvollisuuden laajentumisen myötä koulukuljetukseen oikeutetut opiskelijat voivat käyttää kuljetusta samoin ehdoin, kun perusopetuksen oppilaat. Koulukuljetukseen oikeutettujen opiskelijoiden koulumatkan tulee olla 7 km tai enemmän.

1. Muut Rautalammin lukiossa opiskelevat lukiolaiset voivat käyttää peruskoulujen koulukuljetuksia koulumatkoihin peruskoulujen kuljetusohjeita noudattaen.
2. kunta laskuttaa Kelalta koulumatkatuen osuuden
3. Omavastuuosuus (**30 €**) laskutetaan myös niiltä lukion opiskelijoilta, jotka eivät ole oikeutettuja koulumatkatukeen, mutta jotka käyttävät koulukuljetusta.

MÄÄRITELMIÄ

Oppilaskuljetuksella tarkoitetaan oppilaalle maksutonta kuljetusta, jonka kunta voi järjestää joko yleisellä, tilaamallaan tai hankkimallaan kulkuneuvolla tai myöntämällä oppilaan kuljettamista tai saattamista varten riittävä avustus.

Varsinaisella koulumatkalla tarkoitetaan oppilaan päivittäistä matkaa kodista kouluun ja takaisin. Matka mitataan lyhintä, kävelykelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin kotiportilta koulun portille. Mikäli oppilas voi suorittaa matkansa vaihtoehtoisesti jalankulkua, kevytliikennettä tai autoliikennettä varten tarkoitettua tietä pitkin, katsotaan koulumatkaksi lyhyin reitti, jota pitkin oppilas voi koulumatkan liikennesääntöjä noudattaen suorittaa.

YLEISIÄ NÄKÖKOHTIA

Kuljetukset haetaan ja myönnetään lukuvuodeksi kerrallaan tai lukuvuotta lyhyemmäksi ajaksi, jos tarve esim. lääkärintodistuksessa on todettu lyhyemmäksi ajaksi. **Koulumatkan pituuden ylittäessä 5 km kuljetus myönnetään koko peruskoulun ajaksi.**

Kuljettajille annetaan lista koulukuljetuksissa kulkevista oppilaista. Listassa on oppilaan nimi, kotiosoite ja kouluaste.

Reiteille on sovittu tietyt aikataulut, joita kuljettajat noudattavat. Oppilaan tulee olla ajoissa odotuspaikalla.

Rehtori vastaa valvonnan järjestämisestä oppilaille, jotka odottavat kuljetusta koululla.

Oppilaiden tulee käyttäytyä rauhallisesti ajon aikana ja heidän on huolehdittava siisteydestä. Oppilaat noudattavat kuljettajan antamia ohjeita ja pitävät turvavyötä. **Huoltaja vastaa oppilaan kulkuneuvolle aiheuttamista vahingoista.**

Huoltajan velvollisuus on kertoa koululaiskuljetuksen ohjeet lapselleen. Turvallinen matkustaminen edellyttää ohjeiden noudattamista.

Huoltaja ilmoittaa kuljetettavan poissaoloista kuljettajalle.

Oppilaskuljetuksia suorittaessaan autoilijat noudattavat kunnan antamaa ohjeistusta kuljetuksista. Tästä syystä autoilijoilla ei ole oikeutta erillisiin sopimuksiin huoltajien kanssa. Kunta voi niin halutessaan suorittaa kuljetusten valvontaa ja mikäli sopimusrikkomuksia tapahtuu, voidaan sopimus irtisanoa.

AJOREITIT JA KERÄYSPISTEET

- Auton ajoreitti on valittava siten, etteivät kuljetettavat autoon noustessaan tai siitä poistuessaan tarpeettomasti joudu ylittämään ajorataa.
- Kuljetuksen päättyessä koululle tai sieltä alkaessa, otetaan kuljetettavat koulun pihamaalta autoon nousuun varatulta ja erikseen merkityltä paikalta tai koulualueen välittömään läheisyyteen varatulta lähtöalueeksi erikseen merkityltä paikalta.
- Kuljetusauton peruuttamista kuormausalueella on vältettävä. Mikäli autoa on kuitenkin peruutettava, kuljettajan on noudatettava erityistä varovaisuutta.
- Kuljetuksissa auton nopeus ei saa ylittää 80 km/h.
- Kaikkien oppilaiden on oltava turvavöissä.
- Kaikissa koululaisia kuljettavissa ajoneuvoissa on oltava alkolukko.

LISÄTIETOA

Opetushallituksen koulukuljetusopas

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Koulukuljetusopas_0.pdf

VAHINGON SATTUESSA

Peruslähdekohtana on aina se, että esi- ja perusopetuksen oppilaalla koulussa ja koulumatkalla tapahtuneen tapaturman välitön hoito on oppilaalle maksutonta (POL 34 §). Rautalammin kunta on vakuuttanut koululaitoksensa oppilaat tapaturmien välittömän hoidon osalta.

Lisätietoja:

Koulutoimisto

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Matti Vanttinen p. 040 480 1492,
matti.vanttinen@rautalampi.fi

Toimistos sihteeri Anu Sjöberg, puh. 040 549 2860
anu.sjoberg@rautalampi.fi

Matti Lohen ja Kerkonjoen koulut

Rehtori Juho Pahajoki, puh. 040 703 5598,
juho.pahajoki@rautalampi.fi

Koulusihteeri Irja Turpeinen, puh. 040 540 8317
irja.turpeinen@rautalampi.fi